

A' Magyar Kurir 38-dik darabjához.

Magyar Ország.

Kis Kun Felegyházáról Október 19-dik napján:

Ditsősségesen Uralkodó Első Ferentz Austriai Császár Felséges Urunk, 6 Felségenek, folyó Október hónapnak 4-dikén szerentsésen elért Neve Napja, minémű hazafiúi buzgó tisztelettel, Jobbágyi hűséggel innepeltetett-meg, Szabad Kiss Kun Felegyháza Városában, mind a' Tiszt. Papi, mind a' vitéz Katonai, úgy a' Polgári Tisztii Kar által, méltó örök emlékezetre.

„Ezen köz öröm napján ugyanis, a' Városi Parochiális Templomban Fő Tiszt. Grábi Prépost, 's helybeli Pielánus C s e h András Ur által, Felséges Urunk szerentsés élte, és uralkodásáért a' vér nélküli való Aldezat, a' Mindenhatóak, reggeli 9 óra után, Püspöki Süveg, alatt minden jeles szertartásokkal, Síp, Dob, Trombita harsogása közben, Felséges Nádor Ispány Ö Cs. Kir. Fő Hertzegsége Huszár Regementye-léli számossabb főbb Tiszteei, paradirozó fél Escadronya, Mészáros József Királyi Tanácsos, 's Nádor Ispányi Fő Kapitány Ur, 's Mélt. Aszszonyia Ö Nagyságok, több Megyebeli Fő Tiszt-Uraknak, és az helybeli Városi Magistrátusnak, nem különben ezen 13 ezernyi népességű Város lakosi nagyobb része jelenléteben hémutattatván, a' Felséges Uralkodó Háznak boldogulásáért, Salve tüzelések - közt, igaz szívbéli buzgó ájtatosság tartatott. Melynek következtetésében ezen jeles ünnép fényesítettére, az jelen lévő Fő Uraságok, 's számossabb Hadi Tiszt Urak számára jó ízű Ebéd készítettén, annak folyamattjában szorgalmatos-

san ürengettettek a' kellemetes italú poharak, azon jelen lévő hív Magyarok szíveik 's veséik tájjára, kik Felséges Fejedelmek, szeretett Nádor Ispányok, Fő Birájak, 's Gróffjak boldogulását szerentsés éltét szüntelen szomjúhozzák. De nem felejtkeztek meg a' Győzedelmi Koszorúkkal Honnyokban, Felséges Fejedelmünk oldala mellől; szerentsésen vissza tért azon Ns. Patatinális Regement jelen lévő Ermedesse, több Főbb Tiszteei, és Fő Uraságok Egészségükért újabb Poharakat emelgetni. Melly örömet végre egy még vígabb estveli mulattság fejezett bé a' Város Házánál; a' hol nem tsak a' Kun Férj és Aszszonyi személyek, hanem a' több Uri minden rendű fő Vendégek is jó kedvét nevelte és éllesztette a' jeles ünnepnek méltósága mind addig méglen az egész örömet ezen víg Társaságnak Trombita harsogási között azon felkiáltása: *Éljen Ferentz a' mi kegyelmes Fejedelmünk,* zárt bé az örök emlékezeten.

A' Posonyi levelekben ezeket olvassuk, az Orosz Császár és Prussus Királyó Felségek' ott-való rövid megjelenésokról: —

„Október' 29-dikére viradó éjjel mi is részesei lévénk annak a' rég' obajtott szerentsének, hogy Sándor Császár 6 Felséget falaink közé megérkezni szemlélhessük. A' ide való formaruhás polgárkatonaság' Májorja néhány ilyen ruhás polgári tisztekkel égygyütt, még 28-dikban délútáni 5 órakor kilovagolt a' Tsal-lók özfelé, a' város' határaihoz, arról felől várván ó Felségét, a' melly határtól fogva a' városig néhány száz lámpásokkal és

szurkos koszorúkkal megvilágosítatva volt az út. A' Colloredó Jeromos Regiment' és a' polgári sereg' Kompániái a' városban külömbkülömb helyekre kiállottak. Az itt jelenlévő Generálisok, a' Nemesség, 's a' Nemes Vármegyének és városi Magistratusnak számos személyekből álló követtsége az Ország' házában várták ő Felségét, ki is 20-dikre verratódó éjjeli 2 órakor, nem a' melly felől váratott, hanem a' Győri úton, és így a' repülő hidon által, a' Palatinus ő Cs. K. Hertzegségével egygyütt, érkezett-meg. A' hiató előtt és után, melyben a' Kedves Vendégek ültek, véghetetlen sokaság hömpölygött, örvendező vívát kiáltozással töltvén-el a' levegőt. Megérkezvén az Ország'házához, itt ő Cs. Fő Hertzegsége béműtatta ő Császári Felségének a' Generálisokat, Gróf Pálffy Leopold ő Ngát a' Vármegye' Administrátorát, a' fő Nemességet, 's a' Vármegye' Követőt; Gróf Szapáry József ő Exc.javal 's néhány Generálisokkal szollott is ő Felsége, 's az után a' Palatinus ő Fő Hertzegségével, a' magok szobáikba mentek. —

„Már 9 órától fogva az egész város meg volt világosítatva, a' Magistrátus a' tanúsházat, a' katonák' strázsaházat, 's a' közönséges kútaikat igen szép általlászo figurákkal megrakatta, és felékesíttette vala. Hasonló képpen megkülömböztették magokat sok magános lakosok a' magok házaiknak külömbkülömb figurák, és alkalmazosságszerént való írásaik által; a' theátrum kívül belől megvilágosítatott. Az idő igen szép volt; az örvendező lakosok között talám egynek sem jutott egész éjjel eszibe az álom. —

„Reggeli 9 órakor leg előbb is az ő Orosz Császári Felsége nevével viselő Regiment' uevendékjeinek háza nézte-meg az ő Fő Hertzegsége társaságában ő Cs. Felsége. Az institútumnak mindeu környülállásait megműtett gattatta magának, 's maga is adott ezen katonai plántaoskola' javá-

ra némelly intézeteket a' Regiment' másod tulajdonosa' F. M. Lajtnaut Báró Kol. Le r úr eleibe. —

Az után az özvegy Reváyné Grófné ő Excellenciáját látogatta meg, innét pedig az utolsó égestől fogva még mind a' maga onlásaiban maradt Királyi kastélyba ment fel, annak szép környékeire körül nézegetett, 's az ott lévő katonai betegek házában minden szobáit, még azokat is, a' mellyekben veszedelmessébb betegek fekszenek, béműtatta ő Felsége.

„Innét a' Kaszárnyába ment ő Felsége, a' hol a' Colloredó gyolójainak egy osztályától, 's a' nevelő hazbéli katonai nevelőektől, táborig muzsikával 's két kis ágyúkkal várattatott. A' Kaszárnya széles folyasói vívátot kiáltozó sokaságtól voltak eltelve. A' nevezett Regiment' osztály a' Felsége előtt léptetett-el, az után a' Kaszárnya belső részein kettős sort formált, a' katonai gyermekek pedig az alatt sárvét adtak, 's egyéb katonai gyakorlásokat tettek, olly készséggel, melynél többet ő tőlök várni nem lehet. —

„Az után Verbuukos tántzot is műtattott ő Felsége előtt a' Regiment, úgy a' mint Magyar országban a' verbuálásra kiküldetettnek szokott Verbuukos csoportok szoktak rekrutázni, t. i. karikat formáltak néhány jó tántzosok 's tántzoltak. — Mind ezeketán ebédelni mentek, ő Felsége 's ő Fő Hertzegsége, az Ország' házához.

„Az alatt a' Prussus Király is által érkezett a' repülő hidon, de a' legszorosabb ismértetés nélkül, Wilhelmus Prínczel, Lichtenstein Moritz Hertzeggel, 's Eszterházy Vintze Gróffal, 's nagy méltóságú Eszterházy Károlyné Grófné ő Nagyságánál fölöstökömvén, 's az után a' várost és kastélyt megszemléltetvén, Posony városát nagy tseudességgel ismét oda hagyta, 's úttját Béts fele tovább folytatta — az Orosz Császár ő Felsége pedig a' Palatinus ő Fő Hertzegsége társaságában, ebéd után a' városi

plebánia' templomába mentek, azt megnevezették, 's végezetre délutáni 2 órakor, a' sokaságnak egeket hasogató éljen kiáltásai között, Béts felé hasonlóképpen útnak indultak. —

„Palatinus ó Cs. Fő Hertzegsége tudtára adatta Fő Provincialis Camerarius Végh István Úr ó Exc.ája által a' város Magistrátusának 's polgárainak, hogy melly nagy meglepéssel fogadtalgyen ó Orosz Császári Felsege a' Posony városa által eránta bizonyított tiszteletet.

Német Ország.

Oktober 20 dikán nevezetes gyűlést tartott a' Hamburgi, birtokosi jussal bíró, polgárság. Ezt a' gyűlést már rég hogy nagy figyelmeséssel várta a' közönség, minthogy két olyan tárgy fordult benne elő, a' melly eleitől fogva sok megbotlásra adott a' világon alkalmatosságot. Egygyik tárgyat tette a' Sidók', másikat a' különböző vallásu lakosok' jövedébeli állapotjának meghatározatása. —

A' Sidókra nézve kérdésbe jött, hogy meg kell-e nékiek azokkal a' polgári jussokkal és szabadságokkal való élést engedni, mellyekkel a' Keresztények elnek? Hosszú s vételkedésre adott a' kérdés alkalmatosságot, melyre méltó is volt, azért, hogy Hamburgban sok nagy gazdagsággal bíró Sido familiák laknak. Találtak is némely pártfogóik: de végezetre tsakugyan elnyomta őket a' polgaroknak a' magok' fazekja mellé való szítása, 's a' Sidók ismet visszaféltették arra az állapotr, melyben az 1810-dik esztendő előtt voltak.

Az után a' különböző vallásuak' állapotja fordult elő. Ebben a' 4 mérföldnyi kiterjedésű Státusban tudni illik a' Luteránusok' vallása az Uralkodó Religió. A' Catholicus, Refermátus, és Mennonista vallásu lakosok eddig tsak istentiszteletbeli szabadsággal bírtak: hivatalra nem vétel-

tettek fel. Most az a' kérdés fordult elő réájok nézve, hogy választathassanak-e ennekutánna minden hivatalokra? A' vélekedés úgy fűtöit-ki, hogy választani kell őket minden egyéb hivatalokra, tsak fő rangú vénékké, és Senátorokká nem. Ez a' határozás sokaknak nem tettett azok közül, kiket a' dolog illet, azért, hogy Hamburgban tsak a' Senatori hivattal van jövedelem össze köttetve, az alsóbb hivatalokért nem fizetnek; tehát így gondolkoztak a' megnevezett három vallásuak, hogy miért ssolgaljanak ők fizetés nélkül, ha soha fel nem léphetnek arra a' hivatalra, a' mellyért fizetnek. Jobb lett volna, így ítélnék sokak, fel sem eleveníteni most ezt a' kérdést. — De elalszik ez magában különben is, így szollnak mások, ha tsak a' Bétsi Congressus ezt az elsőség felett való külömbséget is elhárítani, jónak nem fogja találni.

Béts.

Az Orosz Császár és Prussus Király ó Felsegek, a' Bádeni Nagy Hertzeg, Schwartzenberg, Wrede, Wolkonsky ó Hertzegségek, 's Gróf Zichy és Ugarte ó Excellentiájok, és sok más fő méltóságú Uraságok, megtisztelték a' magok látogatásokkal Gróf Almásy Illyés úr ó Nagyságát e' hónap 4-dik napján a' maga Ebergassing nevű jorzagában, a' hol vadászattal töltöttek idejüket. Elebb fölstökömöztek a' kastélyban, az után kimentek a' Grófi nagy fáztáros kertbe fáztánvadászatra. Ennek vége lévén az egész Felseges, és egyéb fő méltóságú társaság a' Gróf Urnal ebédelt. Minthogy pedig a' Schwartzenberg Károly és Wrede Károly ó Hertzegségek, 's a' Gróf Zichy Károly ó Excellentiája' és fia' nevek' napja éppen ezen a' napon esett, méltóztattak az ebéd alatt ó Felsegek a' tiszteli nagy méltóságoknak egésségekért inni, a' melly tisztelet-tel-

ben az egész fő rangú társaság követte a Monarkhákat. Estvéli 6 órára vissza érkeztek Bétsbe minnyájok.

A' múlt szombaton az Augustinusoknál lévő Udvari templomban, mint közönségesen minden esztendőben, most is nagy katona pompával tartatott az Auszriai Csász. K. meghalálozott katonáknak lelkekért való ájtatosság. A' templom közepére egy halottú gyázos alkotvány volt felállítatva és mindenféle katona fegyverekkel feltelítve. Megjelentek itt a' mi Felső-Udvarunk, az idegen Monarkhák nagyobb részint, az Orosz Császárné és a' Nagy Hertzeg-asszonyok, és sok más Princzek, Generálisok, 's egyéb fő tisztek 's külömbkülömbféle fő Urak, valamint szintén a' szolgálaton Bétsben lévő fegyveres seregek is néhány tsapatjai.

Gróf Münster a' Bétsben lévő Hannoverai Minister egy jelentést adott bé a' Congressusnak, kinyilatkoztatván, hogy az ő Ura a' Nagy Britanniai Régens, a' Hannoverai Választó Fejedelmi titult letenni jönnek találja, mint a' melly már most, minekutánna a' Párisi Kötésnek 6-dik cikkelyében meghatározatott — hogy a' Német Státusok ennekutánna Függetlenek és Szövetségi Státusok legyenek — ezen állapothoz nem alkalmas, 's e' helyett a' Királyi Titulus alkalmazósabb leszen, 's a' többi, melyhez képest tehát ő Királyi Hertzege a' maga Német országi Státusait egy Királysággá formálván, Hannoverai Királyi nevezet veszen fel, mellyet tselekedni annyival illendőbbnek tart, hogy ezen időben Würtemberg és a' régi Választó Fejedelmek, Királyokká lettek, 's ezekhez képest a' maga rangját Hannovera is megtartani jönnek találja.

Felső-Udvarunk tegnap fátányvadászattal mulatta magát a' Monarkhák közül néhányakkal és számos kísérelőkkel

egyetemben a' Práterben, melly után a' Felső-Udvarunk ugyan ott lévő házában ebédelt a' fenyves vadász társaság.

Konstantinus ő Orosz Nagy Hertzege pedig a' maga Vasas Regementjének tartotta gyakorláskéll próbáját, a' melynek ő Orosz Császári Felsője is szemlélője volt.

Ritka történet. — A' Londoniak figyelmességét October' 17-dik napjától fogva egészen egy seres hordónak története foglalta el. A' történet törvényesen arra kivezetetett tiszviselők által vizsgáltatott-meg, 's röviden emyiben áll: Maux nevű úrnak serfőző házában volt a' többek között egy 29 vas abrutos, 3555 akós hordó, a' melly az Angliai legbiresebb serrel, Portellel megtöltve már 10 hónapoktól fogva állott. Ez a' hordó a' mondott napon délutáni 6 és hat óra között széllyel pattanván, olyan serözöt okozott, hogy, a' serhát körül csak apró szegény házak lévén, házakat is dojtott-le, 's emberek is vesztettek-el benne. A' nagy erő, mellyel az említett hordóbol a' ser kirohant, más körül lévő apróbb hordókat is szerte rontott, úgy hogy 9000 akó ser folyt-el. Az elő hír szerént 8 ember veszett belé a' serbe. Ennek a' seres hordónak mágassága 22 láb-nyom volt. Két nap telte benne, míg az omlások, mellyeket a' serözön okozott, rendbeszedettehetnek, 's házak és pincek, mellyeket a' környéken a' ser tele töltött, kitakaríthatattak. Egy szobában 4 ember lévén, 's a' ser a' ház oldalát, 's ez a' ház pádimentómát beszakasztván, az emberek a' telé pintzbe estek, és oda fulladtak. Egy más házában az embereket, kik éppen théát ittak, a' ser özen kiséprette az utzára. Egy anya meghalálozott gyermeke mellett ölvén, egy más életben lévő gyermekével egygyüt a' leoló ház alá temettetett.